

2004 SAYILI İCRA VE İFLAS KANUNUNDA YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER HAKKINDA BİLGİ NOTU

I. GİRİŞ

31516 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan İcra İflas Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun (“**7327 sayılı Kanun**”) ile 9 Haziran 1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun (“**İİK**”) aşağıda belirtilen sair maddelerine ilişkin değişiklikler gerçekleştirilmiştir. Değişikliğe ilişkin öne çıkan konuları özetle aşağıda bulabilirsiniz.

II. DEĞİŞİKLİKLER

İİK’nun “İflas İdaresi ve İflas Dairesinin Vazifeleri” başlıklı 223. maddesine eklenen fıkra ile, iflas tasfiye sürecini yürütmekle görevli ve yetkili olan iflas idare memurlarının niteliklerinin artırılması ve böylece tasfiye sürecinin daha etkin ve hızlı bir şekilde tamamlanması amaçlanmaktadır. İflas idare memurlarının seçimi, nitelikleri, eğitimi ve denetimi ile ilgili düzenleme yapılmıştır. İflas idare memuru olarak seçilebilmek için yönetmelikte belirlenen eğitimin alınması ve bilirkişilik bölge kurulları tarafından oluşturulan iflas idare memurları listesine kayıtlı olunması zorunlu hale getirilmiştir. Düzenlemeyle, iflas idare memurlarından birinin yeminli mali müşavir veya serbest muhasebeci mali müşavir, birinin ise hukukçu olması zorunluluğu getirilmiştir. İflas idare memuru eş zamanlı olarak beşten fazla dosyada görev alamayacaktır. Böylece iflas idare memurlarının aşırı iş yükü altında kalarak kendilerine tevdi edilen görevle ilgilenememelerinin ve tasfiye sürecinin uzamasının önüne geçilecektir.

İİK’nun “Malların Paraya Çevrilmesi Usulü” başlıklı 241. maddenin üçüncü fıkrası değiştirilerek ticari ve ekonomik bütünlük arz eden ya da bütün halinde satıldığı takdirde daha yüksek gelir elde edilebilecek mal ve haklar ile bu mal ve hakları bünyesinde bulunduran işletmelerin bir bütün halinde nakde çevrilmesine/satılmasına izin tanınmıştır. Madde kapsamında giren işletmelerin bir bütün olarak satılacağı ve satış işlemine taşınmazın paraya çevrilmesine ilişkin hükümlerin uygulanacağı belirtilmiştir. Bundan ayrı olarak, taşınmazın bir bütün halinde satışının gerçekleşmeyeceği hallerde ise hak ve malların ayrı ayrı satılması belirtilmiştir.

İİK’nun “Kesin Mühletin Rehinli Alacaklılar Bakımından Sonuçları” başlıklı 295. Maddesine ikinci bir fıkra eklenmiş, eklenen fıkra ile rehinli malın konkordato projesi uyarınca işletme tarafından kullanılması öngörülüyorsa, kıymeti düşecekse veya muhafazası masraflı olursa satışına izin verilebileceği düzenlenmiştir. Madde içeriğine getirilen ekleme ile artık rehinli mal konkordato projesine göre işletme tarafından kullanılmayacak, kıymeti düşecek veya muhafazası masraflı olursa geçici mühlet ve kesin mühlet süreleri içerisinde de

bunların satışı mümkün olacaktır. İİK 297/2'de belirtilen usule uygun olarak yapılan satıştan elde edilen gelirden rehinli alacaklıya rehin bedeli kadar ödeme yapılacaktır.

İİK'nun "*Kesin mühletin sözleşmeler bakımından sonuçları*" başlıklı 297. Maddesinin ikinci fıkrası kapsamında yapılan değişiklik ile geçici ve kesin mühlet süresince devam eden sözleşmeler nedeniyle borçlanılan edimler karşılıklı olarak ifa edileceği düzenlenmiş, borçlunun taraf olduğu ve işletmesinin faaliyetinin devamı için önem arz eden sözleşmelerin devam edeceği belirtilmiştir. Bu düzenlemeden ayrı olarak ikinci fıkraya getirilen eklemeler ile borçlunun konkordato komiserinin uygun görüşü ve mahkemenin izniyle feshedebileceği sözleşmelerin "aşırı külfetli" olması hususu aranmış ve ayrıca söz konusu feshedilebilecek sözleşmelerin mahkeme izni ile gerçekleşeceği belirtilmiştir.

İİK'nun "*Kesin Mühletin Borçlu Bakımından Sonuçları*" başlıklı 297. Maddesinin ikinci fıkrası da değiştirilerek borçlunun mahkemenin izni dışında mühlet tarafından itibaren rehin tesis edemeyeceği, kefil olamayacağı ve ivazsız tasarruflarda bulunamayacağı düzenlenmiş, işletmenin devamlı tesisatını devredemeyeceği hususunun yanında bir de taşınmazını, işletmenin faaliyetinin devamı için önem arz eden taşınırını da devredemeyeceği düzenlenmiştir. Buna ek olarak fıkroda belirtilen işlemlerin yapılmasına mahkemece izin verilmeden önce komiserin görüşü ile alacaklılar kurulunun muvafakatinin alınmasının zorunlu olduğu hükme bağlanmaktadır. Bu sayede borçlunun verimli çalışması ve borçlarını ödeyebilme potansiyelini koruması sağlanmaya çalışılmıştır.

İİK'nun "*Konkordatonun tasdik edilmemesi ve borçlunun iflâsı*" başlıklı 308. Maddesine eklenen fıkra ile konkordato süreci iflasla sonuçlandığı takdirde, iflas kararını veren mahkeme tasfiyenin basit veya adi tasfiye usulüne göre yapılmasına ve gerektiğinde adi tasfiyenin komiserler tarafından yerine getirilmesine karar verecek ve bu durumda iflas idaresine ait görev ve yetkiler komiserler tarafından kullanılabilir.

Yine İİK 308. Maddesinde C bendinin 4. Fıkrasının birinci cümlesinde değişiklik yapılan değişikliğe göre, kredi kurumları tarafından verilen krediler dahil olmak üzere, konkordatoda geçici mühlet kararından sonra komiserin izniyle akdedilmiş olan borçlar, adi konkordatoda konkordato şartlarına tabi olmayacak ve temerrüdün oluşması durumunda icra takibine konu edilebilecektir. Ek olarak, konkordato talebinin iflasla sonuçlanması halinde iflas tasfiyesinde iflas alacaklılarından önce ödenmesi gereken masa borçları arasında yer alacak ve böylece muhtemel bir iflas durumunda alacağını tahsil edebilme bakımından önemli bir garantiye kavuşturulmuş olacaktır.

7327 sayılı Kanun'un 8'inci maddesiyle eklenen "Geçici Madde 17" ile 223'üncü maddenin altıncı fıkrası uyarınca iflas idare memurları listesi oluşturuluncaya kadar listeden görevlendirme usulü dikkate alınmaksızın memur görevlendirileceği ve bir kişinin eş zamanlı olarak beşten fazla dosyada memur olarak görev alma yasağının takibi amacıyla,

görevlendirilen memurların, icra mahkemesinin bağlı bulunduğu bölge adliye mahkemesi bilirkişilik bölge kuruluna bildirileceği hüküm altına alınmıştır.

II. KARŞILAŞTIRMALI TABLO

Madde	Eski	Değişiklik/Ekleme
223 <i>İflas idaresi ve iflas dairesinin vazifeleri</i>	-	(Ek fıkra:9/6/2021-7327/1 md.) İflâs idare memurları, bilirkişilik bölge kurulları tarafından oluşturulan iflâs idare memurları listesinden seçilir. Bu şekilde seçilen iflâs idare memurlarından birinin yeminli mali müşavir veya serbest muhasebeci mali müşavir, birinin ise hukukçu olması zorunludur. Listeye kayıt için, Adalet Bakanlığı tarafından izin verilen kurumlardan alınacak eğitimin tamamlanmış olması şarttır. Listede görevlendirilecek memurun bulunmaması hâlinde liste dışından görevlendirme yapılır ve bu durum bölge kuruluna bildirilir. Bir iflâs idare memuru, eş zamanlı olarak beşten fazla dosyada görev alamaz. İflâs idare memurlarının nitelikleri, denetimi, eğitimi, eğitim verecek kurumlar ve eğitimden muaf tutulacaklar ile bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer hususlar Adalet Bakanlığınca yürürlüğe konulan yönetmelikte belirlenir.
241/3 <i>Malların paraya çevrilmesi usulü</i>	Ticari ve ekonomik bütünlük arz eden ya da bir bütün halinde satıldığı takdirde daha yüksek gelir elde edileceği anlaşılan mal ve haklar bir bütün olarak paraya çevrilir.	(Değişik fıkra: 09.06.2021 t. 7327 s. K. m.2) Ticari ve ekonomik bütünlük arz eden ya da bir bütün hâlinde satıldığı takdirde daha yüksek gelir elde edileceği anlaşılan mal ve haklar ile bu mal ve hakları bünyesinde bulunduran işletmeler bir bütün olarak satılır. Satışta işletmenin devamlılığı ve ekonomiye olan katkısı gözetilir. Bu hâlde taşınmazın paraya çevrilmesi hükümleri uygulanır. Bir bütün olarak satış gerçekleşmezse mal ve haklar ayrı ayrı satılır. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Adalet Bakanlığı tarafından çıkarılan yönetmelikte düzenlenir.
295/2 <i>Kesin mühletin rehinli alacaklılar bakımından sonuçları</i>	-	Şu kadar ki, rehinli malın konkordato projesine göre işletme tarafından kullanılması öngörülüyor veya kıymeti düşecek ya da muhafazası masraflı olacak ise 297 nci maddenin ikinci fıkrasındaki usule göre satışına izin verilebilir. Satış gelirinden rehinli alacaklıya rehin bedeli kadar ödeme yapılır.
296/1 <i>Kesin mühletin</i>	Sözleşmenin karşı tarafının konkordato projesinden etkilenip etkilenmediğine	Sözleşmenin karşı tarafının konkordato projesinden etkilenip etkilenmediğine bakılmaksızın, borçlunun taraf olduğu ve

<p><i>sözleşmeler bakımından sonuçları</i></p>	<p>bakılmaksızın, borçlunun taraf olduğu ve işletmesinin faaliyetinin devamı için önem arz eden sözleşmelerde yer alıp da borçlunun konkordato talebinde bulunmasının sözleşmeye aykırılık teşkil edeceğine, haklı fesih sebebi sayılacağına yahut borcu muaccel hâle getireceğine ilişkin hükümler, borçlunun konkordato yoluna başvurusu durumunda uygulanmaz. Sözleşmede bu yönde bir hüküm bulunmasa dahi sözleşme, borçlunun konkordatoya başvurduğu gerekçesiyle sona erdirilemez.</p>	<p>işletmesinin faaliyetinin devamı için önem arz eden sözleşmelerin devamı esastır. Bu sözleşmelerde yer alıp da borçlunun konkordato talebinde bulunmasının sözleşmeye aykırılık teşkil edeceğine, haklı fesih sebebi sayılacağına yahut borcu muaccel hâle getireceğine ilişkin hükümler, borçlunun konkordato yoluna başvurusu durumunda uygulanmaz. Sözleşmede bu yönde bir hüküm bulunmasa dahi sözleşme, borçlunun konkordatoya başvurduğu gerekçesiyle sona erdirilemez. (Ek cümle:9/6/2021-7327/4 md.) Bu fıkra kapsamında geçici ve kesin mühlet süresince devam eden sözleşmeler nedeniyle borçlanılan edimler karşılıklı olarak ifa edilir.</p>
<p>296/2 <i>Kesin mühletin sözleşmeler bakımından sonuçları</i></p>	<p>Borçlu, tarafı olduğu ve konkordatonun amacına ulaşmasını engelleyen sürekli borç ilişkilerini, komiserin uygun görüşü ve mahkemenin onayıyla herhangi bir zamanda sona erecek şekilde feshedebilir. Bu çerçevede ödenmesi gereken tazminat, konkordato projesine tabi olur. Hizmet sözleşmelerinin feshine ilişkin özel hükümler saklıdır.</p>	<p>Borçlu, tarafı olduğu ve konkordatonun amacına ulaşmasını engelleyen aşırı külfetli sürekli borç ilişkilerini, komiserin uygun görüşü ve mahkemenin izniyle herhangi bir zamanda sona erecek şekilde feshedebilir. Bu çerçevede ödenmesi gereken tazminat, konkordato projesine tabi olur. Hizmet sözleşmelerinin feshine ilişkin özel hükümler saklıdır.</p>
<p>297/2 <i>Kesin mühletin borçlu bakımından sonuçları</i></p>	<p>Borçlu, mahkemenin izni dışında mühlet kararından itibaren rehin tesis edemez, kefil olamaz, taşınmaz ve işletmenin devamlı tesisatını kısmen dahi olsa devredemez, takyit edemez ve ivazsız tasarruflarda bulunamaz. Aksi hâlde yapılan işlemler hükümsüzdür. Mahkeme bu işlemler hakkında karar vermeden önce komiserin ve alacaklılar kurulunun görüşünü almak zorundadır.</p>	<p>Borçlu, mahkemenin izni dışında mühlet kararından itibaren rehin tesis edemez, kefil olamaz ve ivazsız tasarruflarda bulunamaz; taşınmazını, işletmenin faaliyetinin devamı için önem arz eden taşınırını ve işletmenin devamlı tesisatını devredemez ve takyit edemez. Aksi hâlde yapılan işlemler hükümsüzdür. Mahkeme bu işlemler hakkında karar vermeden önce komiserin görüşü ile alacaklılar kurulunun muvafakatini almak zorundadır.</p>
<p>308/2 <i>Konkordatonun</i></p>	<p>-</p>	<p>Konkordato süreci iflâsla sonuçlandırıldığı takdirde, iflâs kararını veren mahkeme tasfiyenin basit veya adi tasfiye usulüne göre</p>

<i>tasdik edilmemesi ve borçlunun iflâsı</i>		yapılmasına ve gerektiğinde adi tasfiyenin komiserler tarafından yerine getirilmesine karar verir. Bu hâlde iflâs idaresine ait görev ve yetkiler komiserler tarafından kullanılır.
308/c-4 <i>Konkordatonun hükümleri</i>	Kredi kurumları tarafından verilen krediler de dâhil olmak üzere, mühlet içinde komiserin izniyle akdedilmiş borçlar, adi konkordatoda konkordato şartlarına tabi değildir; malvarlığının terki suretiyle konkordatoda yahut sonraki bir iflâsta masa borcu sayılır. Aynı kural karşı edimin ifasını komiserin izniyle kabul eden borçlunun taraf olduğu sürekli borç ilişkilerindeki karşı edimler için de geçerlidir.	Kredi kurumları tarafından verilen krediler de dâhil olmak üzere geçici mühlet kararından sonra komiserin izniyle akdedilmiş borçlar, adi konkordatoda konkordato şartlarına tabi değildir, temerrüt hâlinde mühlet sırasında dahi icra takibine konu edilebilir ve 206 ncı madde kapsamında rehinli alacaklardan hemen sonra, diğer bütün alacaklardan önce ödenir; malvarlığının terki suretiyle konkordatoda yahut sonraki bir iflâsta 248 inci madde kapsamında masa borcu sayılır.
Geçici Madde 17	-	223 üncü maddenin altıncı fıkrası uyarınca iflâs idare memurları listesi oluşturuluncaya kadar listeden görevlendirme usulü dikkate alınmaksızın iflâs idare memuru görevlendirilir. Bir kişinin eş zamanlı olarak beşten fazla dosyada memur olarak görev alma yasağının takibi amacıyla, görevlendirilen iflâs idare memurları, icra mahkemesinin bağlı bulunduğu bölge adliye mahkemesi bilirkişilik bölge kuruluna bildirilir.

IV. SONUÇ

Kanun ile İİK'nun konkordato müessesesine ilişkin maddelerinde önemli değişiklikler ve eklemeler yapılmış, düzenlemeler kapsamında hem alacaklıların hem de konkordato borçlularının menfaatleri korunarak konkordato sürecindeki bazı belirsiz uygulamalara netlik kazandırılmıştır.

- İflas İdaresi bilirkişilik bölge kurullarınca oluşturulan iflas idaresi memurları listesinden seçilen 3 memurdan oluşacak. Bu memurlardan biri yeminli mali müşavir veya serbest muhasebeci mali müşavir, bir diğerinin ise hukukçu olması zorunlu olacaktır.
- Ticari ve ekonomik bütünlük gerektiren, bütün halinde satıldığında daha fazla değer elde edileceği anlaşılan mal ve hakları bünyesinde bulunduran işletmeler bir bütün olarak satılabilecek.
- Rehinli malın konkordato projesine göre işletme tarafından kullanılması öngörülüyor veya kıymeti düşecek veya muhafazası masraflı olacak ise mahkeme veya alacaklı kurulunun görüşü alınarak satışa izin verilebilecektir.

- Geçici ve kesin mühlet süreçlerinde, tarafların sözleşmeleri ifa etmeye devam edeceği açıkça düzenlenmiştir.
- Borçlunun, geçici mühlet kararından itibaren mahkemenin izni dışında yapamayacağı işlemlere taşınırını devredemeyeceği hususu da eklenmiştir.
- Kredi kurumlarınca verilen krediler de dahil olmak üzere geçici mühlet kararından sonra komiserin izniyle akdedilmiş borçlar, temerrüt şartlarının oluşması halinde konkordato sürecine dahi icra takibine konu edilebilecek ve borçlar öncelikli olarak ödenecektir.

* * *

Yukarıdaki notumuza ilişkin herhangi bir sorunuz olması halinde bizlere her zaman ulaşabilirsiniz.

Güner Hukuk Bürosu 1996 yılında kurulmuştur. Kuruluşundan bu yana; şirketler hukuku, birleşme ve devralmalar, banka-finans, enerji, teknoloji, medya-telekomünikasyon ve uyuşmazlık çözümü alanlarında Türkiye'nin önde gelen ofislerinden biri haline gelmiştir.

İletişim:

Can Güner
Yönetici Avukat
cg@guner.av.tr

Sabahat Elif İpek
Avukat
ei@guner.av.tr

Elif Şatır
Avukat
es@guner.av.tr

Güner Hukuk Bürosu
Levent Caddesi, Alt Zeren
Sokak No.7
Levent 34330, İstanbul
T +90 212 282 4385
F +90 212 282 4305
info@guner.av.tr
www.guner.av.tr